

सत्यहानिकरं च तत् । पूर्णं चैवोन्नतं सार्द्धहस्तमात्मायतं भवेत् । तद्धि वारणनाथस्य सुखरोगकरं मतम् । चतुरङ्गुगमानं तु स्थूलम् रोमादिबन्धु यत् । तत् प्रयत्नं गजेन्द्राणां सुखालङ्कारकारकम् । अरतिपरिणाहञ्च करिणां सत्यशक्तिदम् । वामनं हस्तहीनञ्च परिणाहविवर्जितम् । अव्यक्तञ्च न शंसन्ति वातकुम्भं विपत्करम् । द्वादशाङ्गुलविस्तारन्दैर्घ्येष्टाष्टादशाङ्गुलम् । व्यक्तं शुक्तिपुटाकारं तदुभर्तुर्भाभकारकम् । गर्त्ताकारे च निर्याये कठिने चातिकुत्सिते । शिरसोरोगजनने गजस्यारोहकस्य च । संपूर्णं सुकुमारं च सुप्रशस्ते प्रकीर्तिते । राज्जटङ्गिकरे नित्यं भर्तुर्विजयकारके । इदमेव हि विज्ञेयं लक्षणं कटपार्श्वयोः । अतः परं प्रवक्ष्यामि लक्षणं कुम्भयोरपि । विषमत्वमरोमत्वं देहच्छायाविवर्णता । समता कण्ठपृष्ठाभ्यां समाधिक्यमपूर्णता । व्यक्तता वामनत्वं च परिणाहविहीनता । तनुभावः शिखरयोः कुम्भदोषा दश स्मृताः । भर्तुश्चापत्करौ ज्ञेयौ विषमौ रोमवर्जितौ । देहच्छायाविवर्णौ तु शत्रुलोकविवर्द्धनौ ; कण्ठपृष्ठसमौ चैव प्रयातः प्रविनाशनौ । मानाधिकौ च हीनौ च भर्तुरुच्छेदकारकौ । व्याघ्रौ च वामनौ चैव भर्तुः कीर्त्तिविनाशनौ । परिणाहविहीनौ च कोशलयकरो मतौ । शिखरस्य तनुत्वेन शुक्लौ कुम्भौ तु रोगदौ । अशुभं लक्षणं ह्येतस्याम्नतञ्च शुभं शृणु । समौ दीर्घकचाक्रान्तौ विस्तीर्णशिखरौ तथा । कर्णमूलात्प्रमारभ्य हस्तार्द्धजमितोच्छ्रयोः सुसंहतौ च पीनौ च कामिनीकुचसन्निभौ । समानान्तललाटौ च देहच्छाया समप्रभौ । आरोहकशरीरार्द्धदर्शनावरणसमौ । सन्नीकौ च सुदृप्तौ च शुभौ कुम्भौ प्रकीर्त्तितौ । समौ च दीर्घरोमाणौ भर्तुः श्रीसौख्यकारकौ । समानौ रिपुनाशाय तथैव च समुन्नतौ । सुसंहतौ च पीनौ च वरस्त्रीलाभकारकौ । शत्रुनाशकरो ज्ञेयौ कामिनीकुचसन्निभौ । समानान्तललाटौ च सुखदौ रोगनाशनौ । आरोहस्य गिताङ्गौ च सन्नीकौ च जयप्रदौ । दृप्तौ च हस्तिनां कुम्भौ पुष्पालङ्कारकारकौ । अतः परं प्रवक्ष्यामि कर्णयोरपि लक्षणम् । निर्लोमशौ स्नसाकीर्णौ तनुच्छिद्रौ तनुत्वचौ । (स्नसा सिरा) सङ्घटौ विषमौ रुक्षौ लुटिताप्यौ च निष्ठुरौ । स्नस्यौ च वर्तुलौ चैव कर्णौ नागस्य निन्दितौ । फलञ्च साम्प्रतं वक्ष्ये यथावदनुपूर्वशः । निर्लोमशौ स्नसाकीर्णौ गजस्य कर्णरोगदौ । निष्ठुरौ लुटिताप्यौ च यातः कोशहरो मतौ । स्नस्यौ च वर्तुलौ चैव गजस्यायुर्विनाशनौ । अतः परं प्रव-

क्ष्यामि शुभकर्णविनिश्चयम् । हिरतिमानसंयुक्तौ सिरालालविवर्जितौ । समत्वचौ महाच्छिद्रौ स्निग्धौ दुन्दुभिनिस्त्रनौ । कपोलमण्डलास्फालात्ततश्चन्द्रौ सुसुम्भुः । कर्णौ चामरसंकाशौ स्मृदुरोमकृतार्चनौ । अजर्जरस्मृदुप्रान्तावीषदुग्धप्रावचूलिकौ । मयूरतालवृन्ताभौ सुविस्तीर्णसमौ शुभौ । हिरतिमानसंयुक्तौ भर्तुरायुःकरो मतौ । स्नसाजालविनिर्मुक्तौ शिरोरोगविनाशकौ । समत्वचौ महाच्छिद्रौ गजलाभकरो मतौ । स्निग्धौ कान्तिकरौ नित्यं जयदौ दुन्दुभिस्त्रनौ । शत्रुनाशकरो प्रोक्तौ स्मृदुरोमीकृतार्चनौ । अजर्जरस्मृदुप्रान्तौ प्रयातः सौख्यकारकौ । गजस्योपचयार्थैव देवदुग्धप्रावचूलिकौ । मयूरतालवृन्ताभौ तरङ्गबलवर्द्धनौ । सुविस्तीर्णौ समौ भर्तुर्भूमिदामकरो मतौ । कर्णयोस्तु समाख्यातं मयैतत् शुभलक्षणम् । कण्ठस्य साम्प्रतं वक्ष्ये यथावदनुपूर्वशः । अवक्रोहीनो दीर्घश्च कण्ठश्च शुभदोभवेत् । आरोहकप्रभूणाञ्च क्रमशः कुञ्जरस्य च । अवक्रः परिणाहेन सप्तवच्छधिकं यतम् । अङ्गुलानां तथायामे द्वादशैवाङ्गुलानि तु । सम्पूर्णं पिण्डतोदपश्चान्तमणिविभूषितः । कण्ठोवारणनाथस्य एवं भूतः सुपूजितः । अजुः प्रमोदजननः सम्पूर्णः कार्यसिद्धिदः । अहस्त्रोजवल्गुभर्तुः कीर्त्तितः पूर्णपिण्डकः । उदयोर्गण्डविं च प्रतापं कुरुते तथा । अन्तर्मांसिसमायुक्तोमशिरस्त्रप्रदो भवेत् । करालञ्चातिनिम्नं च व्यासनं न प्रशस्यते । करालं यातुरशुभं निम्नं च व्रणकारकम् । दैर्घ्येण हस्तमात्रं तु विस्तीर्णञ्च शुभं स्मृतम् । विस्तीर्णं विस्त्रुतं राज्ञं सम्पूर्णं कुरुते जयम् । वंशस्याथ प्रवक्ष्यामि लक्षणं तु शुभाशुभम् । अलुच्छ्रितोनिम्नपारः ह्रस्वो वंशोनयस्यते । राज्ञं च पादरोगाणां कर्त्ता च स भवेत्तदा । वस्त्रवल्गुलायासमासनात्पश्चासनम् । यावत् प्रपूर्यते पार्श्ववंशोऽश्वफलकाकतिः । शुभो ज्ञेयो गजेन्द्राणामायामः कुरुते सुखम् । पूर्णपार्श्वस्तु लाभाय धनुःपृष्ठः श्रियं नयेत् । अरतिद्वयमानं तु मेचकात्पश्चासनम् । वनास्थि विषमं निम्नङ्गहितं पुच्छरोगदम् । मांसोपचयपूर्णं च विस्तीर्णञ्च शुभं मतम् । जघनोपरि रोगाणां तद्धि नाशकरं मतम् । (मेचकात्पुच्छमूलात्) । पुच्छोगजस्य नो यस्तो वज्रदीर्घोऽतिबलवितः । करोति महतीं पीडां राज्ञसाधोरणस्य च । द्वाङ्गुलस्तु पृथुत्वेन दैर्घ्येष्टाष्टादशाङ्गुलः । संपूज्यः मेचकोज्ञेयो गजभर्तुः सुखप्रदः ।